

Profion Rhifedd Cenedlaethol

RHESYMU

2CRh14SA

**Y sgriptiau ar gyfer
y prawf rhesymu**

119456

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Gwybodaeth i weinyddwyr

Yn y llyfryn hwn, mae'r sgrïptiau y byddwch yn eu darllen i'r dysgwyr wrth gyflwyno'r ddwy set o ddeunyddiau ysgogi sy'n gysylltiedig â'r Prawf Rhifedd Cenedlaethol (Rhesymu).

Mae'r deunyddiau ysgogi'n elfen hollbwysig o'r prawf am eu bod yn galluogi dysgwyr i ddeall cyd-destun y cwestiynau. Maen nhw hefyd yn golygu bod llai o waith darllen i'r dysgwyr a'u bod yn poeni llai am y prawf.

Mae'n **hanfodol** felly eich bod yn paratoi ymlaen llaw ar gyfer y prawf drwy fynd drwy'r ddwy sgrïpt yn fanwl, ynghyd â'r cyflwyniadau sydd ar y sleidiau (ar y ddisg gyfrifiadurol). **Rhaid** i chi sicrhau eich bod yn deall y cyflwyniadau a'ch bod yn gallu cyflwyno'r wybodaeth yn hyderus. Os na fydd y dysgwyr yn deall, mae perygl mawr iddyn nhw fethu ag ymateb yn iawn i gwestiynau'r prawf.

Cyn gweinyddu'r cyflwyniad

Darperir gwybodaeth fanwl am weinyddu'r cyflwyniad yn y *Canllawiau gweinyddu profion* sydd gyda'r prawf ac yn y *Profion Darllen a Rhifedd Cenedlaethol – Llawlyfr gweinyddu profion 2014* ar wefan Dysgu Cymru dysgu.cymru.gov.uk

Yn union cyn i chi ddangos y cyflwyniad i'r dysgwyr, gwnewch yn siŵr bod:

- pawb yn gallu gweld a chlywed, a'u bod yn canolbwyntio ar yr hyn rydych chi'n ei gyflwyno
- yr ysgol wedi gwneud trefniadau mynediad ar gyfer unrhyw ddysgwr sydd eu hangen arno
- y dechnoleg yn gweithio.

Gweinyddu'r cyflwyniad

Wrth dreialu'r profion mewn ysgolion, daeth yn amlwg ei bod yn hollbwysig i'r cyflwynydd sicrhau bod dysgwyr yn deall y cyd-destunau a'u bod yn frwdfrydig yn eu cylch.

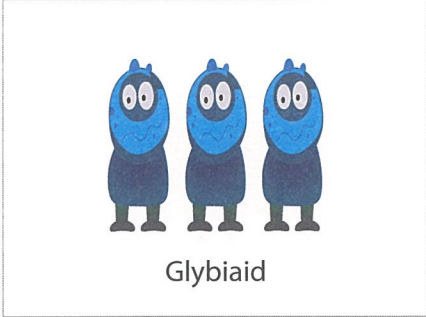

Mae eich rôl felly'n bwysig iawn i'ch dysgwyr. Felly, os gwelwch yn dda:

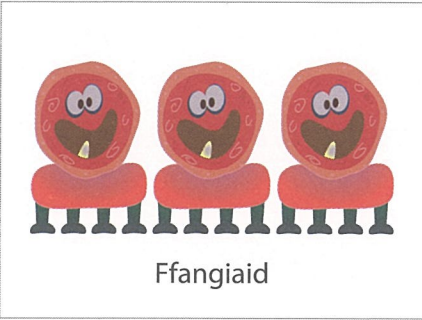

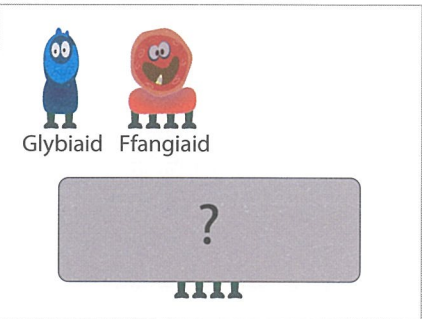
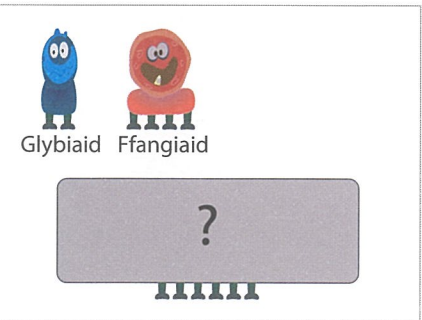
- gwnewch yn siŵr ei fod yn ddiddorol! Er mwyn denu sylw a diddordeb y dysgwyr, mae angen iddyn nhw weld eich bod chi, y cyflwynydd, yn hyderus ac yn mwynhau'r deunyddiau. Defnyddiwch oslef eich llais a byddwch yn frwdfrydig wrth gyflwyno. Gallwch actio'r rhannau, defnyddio gwahanol leisiau neu ddefnyddio unrhyw fethodoleg briodol i sicrhau bod y dysgwyr yn deall y cyd-destunau
- gofynnwch gwestiynau i ddenu sylw'r dysgwyr. Er enghraifft, pe bai'r cyd-destun yn ymwneud â draenogod, gallech ddechrau drwy ofyn iddyn nhw pwy sydd wedi gweld neu ddal draenog erioed. Ceisiwch sicrhau eu bod yn ymateb i'r cyd-destun, a'u bod yn awyddus i gael gwybod rhagor
- gwnewch yn siŵr eich bod yn cynnwys pob elfen yn y sgrïpt – maen nhw yno am reswm da
- gwnewch yn siŵr eu bod yn deall (yn weledol, ac, os bydd angen, drwy holi'r dysgwyr) ac wedyn ymhelaethwch os bydd hynny'n briodol. Fodd bynnag, os byddwch yn ymhelaethu, ni allwch ar unrhyw adeg ymestyn y drafodaeth neu'r sylwebaeth am y cynnwys rhifol y tu hwnt i'r hyn sydd yn y cyflwyniad, oherwydd gallai hyn helpu'r dysgwyr gyda chwestiynau'r prawf. Yn y sgrïpt, efallai y dywedir wrthyhych pa faterion na ddylech eu trafod (mae'r holl wybodaeth o'r fath mewn print italig – yn amlwg, ni ddylech ddarllen y darnau hyn ar goedd).

Ni allwch helpu'r dysgwyr mewn unrhyw ffordd a allai ddylanwadu ar eu perfformiad yn y prawf.

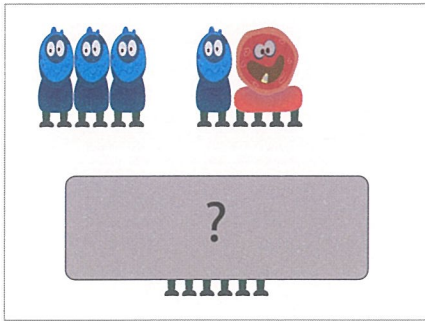
Y cyflwyniad cyntaf: Glybiaid a Ffangiaid

Dylech ddarllen y testun sydd yn y bocsys ar y dde (ond nid y print italig) i'r dysgwyr. Gallwch ddefnyddio eich geiriau eich hun, neu roi rhagor o esboniad am gyd-destunau, os bydd angen. Fodd bynnag, ni allwch helpu'r dysgwyr gyda'r gwaith rhifedd a gaiff ei asesu.

Sleid 1		<p><i>(Cadwch y sleid hon ar y sgrin nes eich bod yn barod i ddechrau'r cyflwyniad.)</i></p>
Sleid 2	 <p>Glyb</p>	<p>Anghenfil cyfeillgar iawn yw hwn. Glyb yw e.</p>
Sleid 3	 <p>Glybiaid</p>	<p>Mae pob Glyb yn edrych yr un fath yn union. Faint o goesau sydd gan bob Glyb? Dynna ni, mae gan bob Glyb ddwy goes.</p>
Sleid 4	 <p>Ffang</p>	<p>Math arall o anghenfil cyfeillgar yw hwn. Ffang yw e.</p>

<p>Sleid 5</p>	 <p>Ffangiaid</p>	<p>Mae pob Ffang yn edrych yr un fath yn union. Faint o goesau sydd gan bob Ffang? Dyna ni, mae gan bob Ffang bedair coes.</p>
<p>Sleid 6</p>	 <p>1 Glyb, 1 Ffang</p>	<p>Dyma un Glyb gydag un Ffang. Mae eu coesau yr un siâp a'r un maint. Ond mae gan Glyb ddwy goes ac mae gan Ffang bedair coes.</p>
<p>Sleid 7</p>	 <p>Glybiaid Ffangiaid</p>	<p>Mae Glybiaid a Ffangiaid yn swil iawn. Maen nhw'n cuddio y tu ôl i bethau fel na all neb eu gweld nhw. Pwy allai fod yn cuddio yma? <i>(Ceisiwch eu hannog i drafod ond peidiwch â chyfeirio at dabl 2. Helpwch y dysgwyr i ddeall y gallai 1 Ffang a 0 Glyb neu 2 Glyb a 0 Ffang fod yn cuddio yno. Efallai yr hoffech ddefnyddio'r bwrdd gwyn i'ch helpu i ddangos pam.)</i></p>
<p>Sleid 8</p>	 <p>Glybiaid Ffangiaid</p>	<p>Pwy allai fod yn cuddio nawr? <i>(Anogwch y plant i drafod gyda'i gilydd, wedyn cytunwch y gallai fod 3 Glyb a 0 Ffang neu y gallai fod 1 Glyb ac 1 Ffang yno.)</i> Gadewch i ni edrych ar y sleid nesaf i weld.</p>

Sleid 9

Ie, mae gan 3 Glyb a 0 Ffang (*pwyntiwch*) 6 o goesau i gyd.

Ac mae gan 1 Glyb ac 1 Ffang (*pwyntiwch*) 6 o goesau i gyd.

Felly, gallai 3 Glyb a 0 Ffang fod yn cuddio yno, neu gallai 1 Glyb ac 1 Ffang fod yn cuddio yno.

Nawr, rydych chi'n mynd i ateb ychydig o gwestiynau am Glybiaid a Ffangiaid. Mae'r holl wybodaeth sydd ei hangen arnoch chi yn eich llyfryn.

Cofiwch ddangos eich gwaith bras er mwyn i rywun arall allu deall beth rydych chi'n ei wneud a pham. A phan welwch chi'r gair **STOPIWCH** cofiwch stopio a gwirio'ch gwaith.

Mae gennych chi 15 munud.

Yr ail gyflwyniad: Eirth

Dylech ddarllen y testun sydd yn y bocsys ar y dde (ond nid y print italig) i'r dysgwyr. Gallwch ddefnyddio eich geiriau eich hun, neu roi rhagor o esboniad am gyd-destunau, os bydd angen. Fodd bynnag, ni allwch helpu'r dysgwyr gyda'r gwaith rhifedd a gaiff ei asesu.

Sleid 1		<p><i>(Cadwch y sleid hon ar y sgrin nes eich bod yn barod i ddechrau'r cyflwyniad.)</i></p>
Sleid 2		<p>Dyma dair arth.</p> <p>Yr arth fach yw hon (<i>pwyntiwch</i>). Hi yw'r arth leiaf.</p> <p>A hon (<i>pwyntiwch</i>) yw'r arth fawr. Hi yw'r arth fwyaf.</p> <p>Mae'r arth hon (<i>pwyntiwch at yr arth ganol</i>) yn fwy na'r arth fach, ond yn llai na'r arth fawr. Hi yw'r arth ganolig.</p> <p>Mae'r eirth yn byw yn y goedwig. Eu hoff gêm yw dringo coed ac maen nhw'n baeddu eu dillad.</p> <p>Felly, bob dydd, bydd pob arth yn gwisgo siwmpwr lân a het lân. Ond . . .</p>
Sleid 3		<p>. . . mae'r arth fach yn gwisgo siwmpwr felen a het borffor bob tro . . .</p>

Sleid 4		<p>... mae'r arth ganolig yn gwisgo siwmpwr binc a het frown bob tro.</p>
Sleid 5		<p>Beth fydd yr arth fawr yn ei wisgo bob tro tybed? Dyna ni! Siwmpwr las a het goch.</p> <p>Oherwydd eu bod nhw'n gwisgo siwmpwr a het lân bob dydd, mae gan bob arth lawer o siwmpwr a llawer o hetiau.</p> <p>Unwaith yr wythnos, byddan nhw'n golchi eu siwmpwr a'u hetiau'n barod ar gyfer yr wythnos wedyn. Yn ffodus, mae ganddyn nhw lawer o begiau a lein ddillad hir iawn. <i>(Os bydd angen, esboniwch beth yw pegiau a lein ddillad.)</i></p>

Parhad ar dudalen 8

Sleid 6

Dyma rai o'u siwmperi a'u hetiau ar y lein dillad.

Faint o begiau sydd ar bob siwmpwr? Dyna ni, dau. A faint o begiau sydd ar bob het? Ie, un.

Mae'r eirth yn dwt ac yn daclus iawn, felly byddan nhw'n rhoi'r dillad ar y lein yn yr un drefn bob tro.

Sut maen nhw'n rhoi eu dillad ar y lein?

(Gadewch iddyn nhw drafod, a chytuno bod y siwmperi yn nhrefn eu maint, ac wedyn bod yr hetiau yn nhrefn eu maint, ac wedyn y siwmperi eto, ac ati. Peidiwch â chyfeirio at y safle cyntaf, yr ail safle ac ati, a pheidiwch â pharhau â'r patrwm.)

Ni allwch weld beth sydd nesaf ar y lein, ond beth fydd yno tybed? Dyna ni, het goch. A beth fyddai wedyn? Da iawn, siwmpwr felen oherwydd ar ôl yr hetiau, daw'r siwmperi.

Nawr rydych chi'n mynd i ateb ychydig o gwestiynau am yr arth fach, yr arth ganolig a'r arth fawr. Trowch i dudalen 6 yn eich llyfryn.

Cofiwch ddangos eich gwaith bras er mwyn i rywun arall allu deall beth rydych chi'n ei wneud a pham.

Mae gennych chi 15 munud.